

POSTANOWIENIE

Dnia 5 kwietnia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Beata Gudowska

w sprawie z wniosku P. S.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.
o emeryturę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 5 kwietnia 2016 r.,
skargi kasacyjnej wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 16 października 2014 r., sygn. akt III AUa [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od P. S. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Oddziału w L. kwotę 120 zł (sto dwadzieścia) tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 16 października 2014 r. Sąd Apelacyjny w [...] oddalił apelację P. S. od wyroku Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w L. z dnia 25 lutego 2014 r., oddalającego jego odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Oddział w L.. z dnia 21 marca 2013 r. i z dnia 30 kwietnia 2013 r. w przedmiocie odmowy prawa do emerytury. Według ustaleń Sądów *meriti*, wnioskodawca nie wykazał spełnienia warunków prawa do wcześniejszej emerytury przewidzianych w art. 184 w związku z art. 39 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2015 r., poz. 748 ze zm.), gdyż przy 13 latach,

5 miesiącach i 12 dniach pracy górniczej udowodnił tylko 18 lat, 8 miesięcy i 13 dni ogólnego stażu pracy. W postępowaniu sądowym staż ten nie został uzupełniony o okres od lipca 1970 r. do sierpnia 1974 r., w którym wnioskodawca uczęszczał do szkoły i pomagał w pracy w gospodarstwie rolnym babki, gdyż ta pomoc została uznana za doraźną i nie wykonywaną stale w rozmiarze połowy czasu pracy obowiązującego pracowników.

Skarga kasacyjna wnioskodawczynie została oparta na podstawie naruszenie prawa materialnego - art. 10 ust. 1 pkt 3 ustawy o emeryturach i rentach z FUS w związku z art. 6 pkt 2 ustawy z dnia 14 grudnia 1982 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników indywidualnych i członków ich rodzin (jednolity tekst: Dz.U. z 2016 r., poz. 277) przez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie polegające na przyjęciu, że pojęcie pracy w gospodarstwie rolnym dotyczy wyłącznie rzeczywistego, regularnego i codziennego jej wykonywania, przy czym nie bez znaczenia dla dokonywanej oceny charakteru świadczonej pracy stanowi wielkość gospodarstwa oraz ciężar gatunkowy wykonywanych w nim prac, podczas gdy prawidłowa wykładnia pojęcia pracy w gospodarstwie rolnym prowadzi do stwierdzenia, że świadczenie tej pracy polega przede wszystkim na stałej gotowości jej świadczenia w ustawowo przewidzianym wymiarze bez względu na wielkość gospodarstwa oraz charakter wykonywanej w nim pracy pod warunkiem, że jest to praca niezbędna dla funkcjonowania całego gospodarstwa.

Skarżąca - wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania - stwierdziła, że jest oczywiście uzasadniona, co wynika z treści zarzutów zawartych w podstawie kasacyjnej, w tym z tego, że Sąd Apelacyjny, dzieląc ustalenia faktyczne oraz wywody prawne Sądu Okręgowego przyjął, że pojęcie stałej pracy w gospodarstwie rolnym cechuje jej faktyczne, regularne i codzienne wykonywanie oraz że zaliczenie do okresów składkowych czasu wykonywania pracy w gospodarstwie rolnym jest uzależnione od wielkości gospodarstwa, podczas gdy są to jedynie dodatkowe okoliczności dotyczące charakteru wykonywania tej pracy i w tym wypadku mające drugorzędne znaczenie dla rozstrzygnięcia, gdyż najistotniejszą kwestią pozostaje ocena gotowości (dyspozycyjności) świadczenia pracy w gospodarstwie rolnym w wymiarze połowy etatu pracowniczego.

Organ rentowy wniósł o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania przed Sądem Najwyższym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, jeżeli istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, jeżeli zachodzi nieważność postępowania albo gdy skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Oczywista zasadność skargi kasacyjnej zachodzi wtedy, gdy z jej treści, bez potrzeby głębszej analizy oraz szczegółowych rozważań, wynika, że przytoczone podstawy kasacyjne uzasadniają uwzględnienie skargi (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 października 2007 r., III CSK 216/07, niepubl.). Takiego wniosku nie uzasadniają argumenty skargi P. S., zważywszy że w ugruntowanym orzecznictwie Sądu Najwyższego nie budzi wątpliwości, że okres pracy w gospodarstwie rolnym rodziców, może być uwzględniony w stażu ubezpieczenia emerytalnego na podstawie art. 10 ust. 1 pkt 3 ustawy o emeryturach i rentach z FUS na takich samych warunkach, jak przypadające przed 1999 r. okresy składkowe, czyli wówczas, gdy wymiar pracy w gospodarstwie był przynajmniej ekwiwalentny z zatrudnieniem w nie niższym wymiarze czasu pracy niż połowa etatu (por. wyrok z dnia 25 marca 2014 r., I UK 340/13, niepubl.; z dnia 8 marca 2011 r., II UK 305/10, niepubl.; z dnia 17 października 2008 r., II UK 61/08, niepubl.; z dnia 19 grudnia 2000 r., II UKN 155/00, OSNAPUS 2002 nr 16, poz. 394, czy z dnia 10 maja 2000 r., II UKN 535/99, OSNAPUS 2001 nr 21, poz. 650).

Gotowość do świadczenia na rzecz gospodarstwa osoby bliskiej w wymiarze czasu stosownym do zakładanego przez rolnika prawidłowego jego funkcjonowania decyduje o stałości pracy w gospodarstwie rolnym domownika rolnika w rozumieniu art. 6 pkt 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników (wyrok z dnia 4 października 2006 r., II UK 42/06, OSNP 2007 nr 19-20, poz. 292). Ustalenia faktyczne, którymi Sąd Najwyższy jest związany (por. art. 398³ § 3 oraz art. 398¹³ § 2 k.p.c.) nie obejmują stwierdzenia, że skarżący był domownikiem rolnika

uprawnionym lub dochodzącym świadczeń z tej ustawy.

W związku z tym, nie stwierdzając także innych przyczyn kasacyjnych określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji (art. 398⁹ § 2 k.p.c.). O kosztach postępowania kasacyjnego rozstrzygnięto na podstawie art. 98 § 1 k.p.c.

[l.n]